

دانشگاه رازی

دانشکده فنی و مهندسی

گروه برق

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته‌ی برق
گرایش الکترونیک

عنوان پایان نامه

طراحی و شبیه‌سازی یک تقویت کننده کم نویز باند وسیع

و بهینه‌سازی با الگوریتم PSO

استاد راهنما:

دکتر غلامرضا کریمی

نگارش:

حمید کاظمی کرمانی

شهریور ۱۳۹۱

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و
نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه
متعلق به دانشگاه رازی است.

چکیده

افزایش تقاضا برای سیستم‌های بی‌سیم قابل حمل با توان مصرفی پایین که اطلاعات را با نرخ بالایی انتقال می‌دهند، منجر به تحقیقات زیادی در مورد سیستم‌های با باند پهن شده است. UWB بطور گسترده‌ای به عنوان یک تکنولوژی امیدوار کننده برای کاربرد انتقال اطلاعات با نرخ بالا و بهره‌وری دقیق و بالای انرژی به رسمیت شناخته شده است.

مزایای ویژگی‌های باند پهن، از ارسال و دریافت سیگنال‌های ضربه در یک سیستم UWB سرچشمه می‌گیرند. با تکنولوژی فعلی، UWB می‌تواند با سرعت ۴۸۰ مگابیت در ثانیه اطلاعات را انتقال دهد و طیف فرکانس عملیاتی آن بین ۱ و ۱۰ گیگاهرتز می‌باشد. هرچند در طراحی سیستم‌های UWB چالش‌های زیادی را خواهیم داشت که در سیستم‌های سنتی باند باریک لازم به بررسی نبودند.

در این پایان‌نامه طراحی و شبیه‌سازی یک تقویت‌کننده کم نویز باند پهن و بهینه‌سازی آن با الگوریتم انبوه ذرات (PSO) ارائه می‌شود. ابتدا دو توپولوژی معروف باند باریک سورس-مشترک و گیت مشترک معرفی می‌شود، یک مقایسه بین این دو توپولوژی ارائه خواهد شد و در ادامه چندین توپولوژی LNA باند پهن ارائه و بررسی می‌شود تا لزوم آنها برای کاربرد باند پهن مشخص شود. پس با توجه به اهمیت پارامترهای تطبیق ورودی، بهره و لتاژ و عدد نویز، روند یک طراحی پیشنهاد می‌شود و تئوری الگوریتم گروه ذرات (PSO) شرح داده خواهد شد و طریقه استفاده از این الگوریتم در مدارات آنالوگ بیان می‌شود.

کلمات کلیدی: تقویت‌کننده کم نویز، الگوریتم انبوه ذرات، باند خیلی پهن، گیت مشترک، سورس مشترک.

فصل اول: مقدمه، اهداف و ساختار پایان نامه

۱-۱. مقدمه بر فناوری مدارات فرکانس بالا و بی سیم	۲
۲-۱. هدف از تحقیق و دستاوردهای آن	۴
۳-۱. سازماندهی پایان نامه	۶

فصل دوم: معماری‌های گیرنده و تقویت کننده های کم نویز

۱-۲. مقدمه	۸
۱-۱-۲. گیرنده هترودین	۸
۲-۱-۲. توپولوژی IF دوگانه	۱۰
۳-۱-۲. معماری حذف تصویر	۱۱
۴-۱-۲. معماری هومودین	۱۴
۲-۲. پارامترهای کارایی گیرنده ها	۱۵
۱-۲-۲. حساسیت و عدد نویز	۱۵
۲-۲-۲. خطسانی گیرنده	۱۶
۳-۲-۲. گستره دینامیکی	۱۸
۴-۲-۲. طبقات غیر خطی متوالی	۱۹
۳-۲. مبانی تقویت کننده کم نویز	۲۰
۴-۲. پارامترهای پراکندگی (S)	۲۱
۵-۲. پایداری	۲۲
۱-۵-۲. روش پایداری اشترن	۲۳
۶-۲. تطبیق امپدانس ورودی	۲۳
۱-۶-۲. استفاده از روش ختم شدگی مقاومتی	۲۳
۲-۶-۲. استفاده از تقویت کننده گیت-مشترک	۲۴
۳-۶-۲. تقویت کننده سورس-مشترک با فیدبک منفی مقاومتی	۲۵
۴-۶-۲. تقویت کننده سورس-مشترک با سلف دژنراسیون	۲۷
۷-۲. تکنیک $g_m - boost$	۲۸
۸-۲. پیاده سازی مداری تکنیک $gm - boost$	۳۰
۹-۲. بررسی ساختار چند تقویت کننده های کم نویز	۳۱
۱-۹-۲. مدار اول	۳۱
۲-۹-۲. مدار دوم	۳۲
۳-۹-۲. مدار سوم	۳۳
۱۰-۲. جمع بندی	۳۴

فصل سوم: مروری بر مقالات

۳-۱. مقدمه.....	۳۶
۳-۲. تقویت کننده توزیع شده.....	۳۶
۳-۳. تکنیک افزایش gm.....	۳۷
۳-۴. تکنیک فیلتر میان گذر.....	۳۸
۳-۵. سلف فعال:.....	۴۰
۳-۶. تکنیک فیدبک.....	۴۲
۳-۶-۲. مثال فیدبک.....	۴۴

فصل چهارم: روش های حذف نویز

۴-۱. روش های حذف نویز.....	۴۶
۴-۱-۱. تکنیک حذف کردن نویز.....	۴۶
۴-۱-۲. استفاده حداکثری از سلف های سری و موازی.....	۴۸
۴-۱-۳. استفاده از ترانسفورماتور.....	۴۹
۴-۲. حذف کردن اعوجاج.....	۵۰

فصل پنجم: تئوری الگوریتم بهینه سازی گروه ذرات (PSO)

۵-۱. تئوری الگوریتم بهینه سازی گروه ذرات (PSO).....	۵۳
۵-۱-۱. هوش جمعی.....	۵۳
۵-۱-۲. نمونه هایی از هوش جمعی در طبیعت.....	۵۴
۵-۱-۳. یک مثال از عملکرد PSO.....	۵۶
۵-۲. الگوریتم PSO: مدل اولیه.....	۵۷
۵-۲-۲. معادلات توصیف کننده رفتار ذرات:.....	۵۸
۵-۳. همسایگی.....	۵۹
۵-۴. کاربردهای الگوریتم بهینه سازی گروه ذرات.....	۶۰
۵-۵. ویژگی های یک ذره.....	۶۱
۵-۶. بروز شدن سرعت و مکان.....	۶۲
۵-۷. مراحل الگوریتم PSO.....	۶۳
۵-۷-۱. شرایط توقف.....	۶۳
۵-۷-۲. معیار مقایسه در الگوریتم PSO.....	۶۴
۵-۸. برنامه مطلب الگوریتم PSO.....	۶۴

فصل ششم: طراحی LAN پیشنهادی

۶-۱. مقدمه.....	۶۸
۶-۲. تحلیل نویز در شبکه دو قطبی خطی.....	۶۸
۶-۳. نویز در ترانزیستور CMOS.....	۷۰

۷۱نویز کانال CMOS	۲-۳-۶
۷۲نویز گیت CMOS	۳-۳-۶
۷۳نویز حرارتی بستر CMOS	۴-۳-۶
۷۳نویز حرارتی مقاومت گیت CMOS	۵-۳-۶
۷۳نویز حرارتی مقاومت سورس CMOS	۶-۳-۶
۷۴استخراج پارامتر نویز CMOS بر حسب شبکه دو قطبی	۴-۶
۷۴روش کلاسیک	۱-۴-۶
۷۶روش ماتریس همبستگی نویز	۲-۴-۶
۷۶روش ماتریس ادمیتانس	۳-۴-۶
۷۸روش های بهینه سازی عدد نویز در تقویت کننده های کم نویز	۵-۶
۷۸روش کلاسیک تطبیق نویز (CNM)	۱-۵-۶
۸۰روش تطبیق همزمان امپدانس ورودی و نویز (SNIM)	۲-۵-۶
۸۲روش بهینه کردن نویز بر قید توان (PCNO)	۳-۵-۶
۸۳روش همزمان امپدانس ورودی و نویز بر قید توان (PCSNIM)	۴-۵-۶
۸۴طبقه سورس مشترک	۶-۶
۸۵طریقه طراحی یک طبقه سورس مشترک کم نویز	۲-۶-۶
۸۶طبقه گیت - مشترک	۷-۶
۸۶عیب توپولوژی گیت - مشترک	۲-۷-۶
۸۶تکنیک استفاده مجدد از فرکانس	۸-۶
۸۷طراحی مدار LNA پیشنهادی	۹-۶
۸۷شرح طراحی مدار	۱-۹-۶
۹۱کاربردهای PSO در بهینه سازی مدارات الکترونیکی	۱۰-۶
۹۲استفاده در (power electronic circuit design (PECs)	۱-۱۰-۶
۹۳استفاده دیگر در طراحی اپ امپ	۲-۱۰-۶
۹۳استفاده در مدارات دیجیتال	۳-۱۰-۶
۹۳استفاده در مدارات آنالوگ	۴-۱۰-۶

فصل هفتم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۹۵نتایج شبیه سازی	۱-۷
۹۵شبیه سازی مدار طراحی شده توسط نرم افزار ADS	۱-۱-۷
۹۵پارامترهای پراکندگی	۲-۷
۹۶S11.۱-۲-۷ (ضریب بازتاب ورودی)	۱-۲-۷
۹۶S12.۲-۲-۷ (ضریب بهره معکوس)	۲-۲-۷
۹۷S21.۳-۲-۷ (بهره مستقیم تقویت کننده)	۳-۲-۷
۹۷S22.۴-۲-۷ (ضریب بازتاب خروجی)	۴-۲-۷
۹۸چهار پارامتر پراکندگی باهم	۵-۲-۷

- ۳-۷. شرایط پایداری ۹۸
- ۳-۷. ۱. پارامتر K ۹۸
- ۳-۷. ۲. پارامتر D ۹۹
- ۳-۷. ۴. IIP3 ۹۹
- ۳-۷. ۵. عدد نویز خروجی ۱۰۰
- ۳-۷. ۶. پیشنهاد ادامه پژوهش ۱۰۰

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۳	شکل ۱-۱. ساختار گیرنده - فرستنده‌های قدیمی.....
۴	شکل ۱-۲. معماری گیرنده هومودین ساده.....
۵	شکل ۱-۳. مدار مقاومتی استفاده مجدد از جریان.....
۹	شکل ۱-۲. معماری گیرنده هترودین، IF یگانه.....
۹	شکل ۲-۲. اثر انتخاب فرکانس IF بزرگ.....
۱۰	شکل ۲-۳. اثر انتخاب فرکانس IF کوچک.....
۱۰	شکل ۲-۴. توپولوژی گیرنده هترودین با IF دوگانه و میکسر متعامد در مرحله دوم.....
۱۱	شکل ۲-۵. معماری گیرنده حذف تصویر هارتلی بر مبنای تکنیک سوپر هترودین.....
۱۲	شکل ۲-۶. معماری گیرنده حذف تصویر ویور.....
۱۴	شکل ۲-۷. معماری گیرنده هومودین ساده.....
۱۵	شکل ۲-۸. مدار دوقطبی نویزی.....
۱۶	شکل ۲-۹. سیستم غیر خطی.....
۱۷	شکل ۲-۱۰. تعریف نقطه فشردگی 1dB.....
۱۸	شکل ۲-۱۱. تعریف اینتر مدولاسیون مرتبه m (IIP_m).....
۱۹	شکل ۲-۱۲. تعریف پارامترهای SFDR و BDR.....
۲۰	شکل ۲-۱۳. سیستم های متوالی.....
۲۱	شکل ۲-۱۴. شبکه دو قطبی برای تعریف متغیرهای پارامترهای پراکندگی [۲].....
۲۴	شکل ۲-۱۵. تقویت کننده با ختم شدگی مقاومتی در ورودی [۲].....
۲۵	شکل ۲-۱۶. تقویت کننده گیت مشترک [۳].....
۲۶	شکل ۲-۱۷. تقویت کننده سورس - مشترک با فیدبک مقاومتی [۳].....
۲۶	شکل ۲-۱۸. سه روش تطبیق برای تقویت کننده‌های کم نویز پهن باند: (a) ختم شدگی مقاومتی (b) فیدبک منفی مقاومتی (c) تقویت کننده گیت مشترک [۶].....
۲۸	شکل ۲-۱۹. تقویت کننده سورس - مشترک با سلف دژتراسیون [۲].....
۲۹	شکل ۲-۲۰. بیان روش gm-boost.....
۳۰	شکل ۲-۲۱. روش پیاده سازی روش Capacitor Cross coupling [۸].....
۳۱	شکل ۲-۲۲. روش پیاده سازی روش Bulk Cross coupling.....
۳۲	شکل ۲-۲۳. تقویت کننده کم نویز ارائه شده در [۶].....
۳۳	شکل ۲-۲۴. مدار تقویت کننده کم نویز ارائه شده در [۱۰].....
۳۴	شکل ۲-۲۵. مدار تقویت کننده کم نویز ارائه شده در [۱۱].....
۳۶	شکل ۳-۱. طراحی استفاده شده در [۴۱].....
۳۷	شکل ۳-۲. طراحی استفاده شده در [۴۴].....
۳۹	شکل ۳-۳. طراحی مداربافر استفاده شده در 23.....
۴۰	شکل ۳-۴. طرحی از (a) یک سلف فعال و (b) مدل سیگنال کوچک معادل.....

شکل ۳-۵. طراحی استفاده شده در 29.....	۴۱
شکل ۳-۶. طراحی برای تقویت کننده بافیدبک مقاومتی موازی.....	۴۲
شکل ۳-۷. طراحی استفاده شده در 47.....	۴۳
شکل ۳-۸. طراحی استفاده شده در 48.....	۴۴
شکل ۴-۱. ساختار اصلی برای حذف نویز.....	۴۷
شکل ۴-۲. طراحی استفاده شده در 30.....	۴۸
شکل ۴-۳. طراحی استفاده شده در 31.....	۴۹
شکل ۴-۴. مکانیسم برای حذف نویز در 31.....	۵۰
شکل ۴-۵. طراحی استفاده شده در 32.....	۵۱
شکل ۵-۱. ملزومات هوش جمعی.....	۵۳
شکل ۵-۲. الگوریتم PSO و حرکت ماهی ها.....	۵۵
شکل ۵-۳. یک مثال از عملکرد PSO.....	۵۶
شکل ۵-۴. مدل اولیه.....	۵۷
شکل ۵-۵. روش حرکت ذرات و یافتن موقعیت جدید ۱.....	۵۸
شکل ۵-۶. روش حرکت ذرات و یافتن موقعیت جدید ۲.....	۵۸
شکل ۵-۷. همسایگی ها.....	۵۹
شکل ۵-۸. ساختار الگوریتم FIPS.....	۶۰
شکل ۶-۱. شبکه دو قطبی.....	۶۸
شکل ۶-۲. منحنی تغییرات عدد نویز در مقابل تغییرات بخش حقیقی و موهومی ادیتمانس منبع [۴۹].....	۷۰
شکل ۶-۳. مدار معدل نویزی CMOS [۱۲].....	۷۱
شکل ۶-۴. شبکه دو قطبی برای استخراج پارامترهای ماتریس ادیتمانس.....	۷۷
شکل ۶-۵. تقویت کننده کم نویز با ساختار آبخاری.....	۷۸
شکل ۶-۶. مدل سیگنال کوچک تقویت کننده کم نویز شکل ۶-۵.....	۷۹
شکل ۶-۷. مدل سیگنال کوچک تقویت کننده کم نویز با اعمال روش SNIM [۱۴].....	۸۰
شکل ۶-۸. مدل سیگنال کوچک تقویت کننده کم نویز با اعمال روش PCSINM.....	۸۳
شکل ۶-۹. طراحی پایه طبقه اول و مدار معادل سیگنال کوچک استفاد مجدد از جریان.....	۸۸
شکل ۶-۱۰. طراحی طبقه تطبیق امپدانس.....	۸۸
شکل ۶-۱۱. طراحی تقویت کننده اصلی.....	۸۹
شکل ۶-۱۲. طراحی بافر استفاده شده در تقویت کننده کم نویز.....	۸۹
شکل ۶-۱۳. طراحی مدار نهایی تقویت کننده کم نویز پهن باند.....	۹۰
شکل ۶-۱۴. پارامترهای پراکندگی و نمودار خروجی عدد نویز.....	۹۱
شکل ۷-۱. شبیه سازی مدار.....	۹۵
شکل ۷-۲. پارامتر S11 یا ضریب بازتاب ورودی حاصله از مدار.....	۹۶
شکل ۷-۳. پارامتر S12 یا ضریب بهره معکوس حاصله از مدار.....	۹۶
شکل ۷-۴. پارامتر S21 یا بهره مستقیم تقویت کننده حاصله از مدار.....	۹۷
شکل ۷-۵. پارامتر S22 یا ضریب بازتاب خروجی حاصله از مدار.....	۹۷

- شکل ۶-۷. کلیه پارامترهای پراکندگی در یک نگاه..... ۹۸
- شکل ۷-۷. نمودار پارامتر پایداری K..... ۹۸
- شکل ۸-۷. نمودار پارامتر پایداری D..... ۹۹
- شکل ۹-۷. نمودار IIP3..... ۹۹
- شکل ۱۰-۷. نمودار عدد نویز خروجی..... ۱۰۰

فهرست جداول

صفحه

عنوان

- جدول ۱-۲. مقایسه سه روش تطبیق برای تقویت کننده‌های کم نویز پهن باند [۶]..... ۲۷
- جدول ۱-۶. مقادیر المانها..... ۹۰
- جدول ۲-۶. مقایسه نتایج حاصل از مدار طراحی شده با کارهای گذشته..... ۹۱

اختصارات

LNA.....	low noise amplifier
UWB.....	ultra wide band
RF.....	radio frequency
IF.....	intermediate frequency
BPF.....	band pass filter

SSB.....single side band modulation
IRR.....Image rejection ratio
LO.....local oscillator
NF.....noise factor
MDS.....minimum detectable signal
DR.....dynamic range
SFDR.....spurious free dynamic range
BDR.....blocking dynamic range
S.....scattering parameter
PSO.....particl swarm optimization
FIPS.....fully inform particl swarm

فصل اول

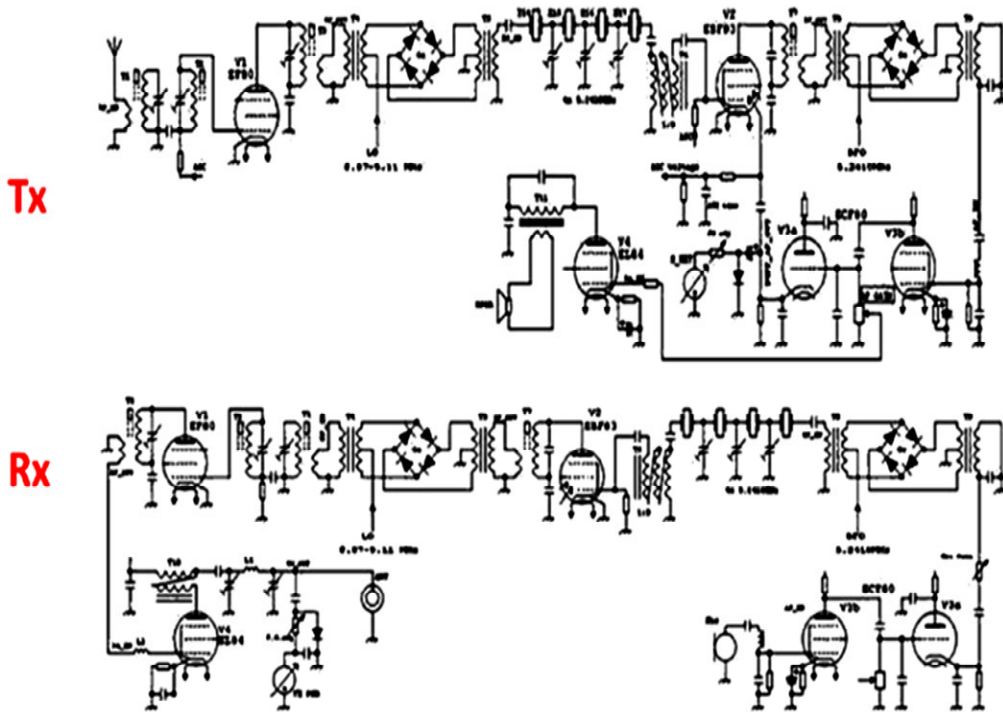
مقدمه، اهداف و ساختار پایان نامه

۱-۱. مقدمه بر فناوری مدارات فرکانس بالا و بی سیم

تاریخچه‌ی مخابرات بی سیم به زمانی برمی گردد که گوگلیلمو مارکونی^۱ در سال ۱۹۰۱ توانست سیگنال‌های رادیویی را از فراز اقیانوس اطلس ارسال کند. در آن زمان گیرنده-فرستنده‌ها به شکل ساختارهای امروزی نبودند و در آن‌ها عناصر و المان‌های پسیو فراوان وجود داشت و اصطلاحاً به شکل آنالوگ پیاده‌سازی می شدند، نمونه‌ای از ساختار گیرنده-فرستنده‌های قدیمی در شکل ۱-۱، آورده شده است. اما گذشت زمان و پیشرفت روزافزون، وضع را به همین منوال قرار نداد و فناوری ساخت مدارات مجتمع پیشرفت شایانی گرفت، پیشرفت در زمینه فناوری‌های GaAs، BiCMOS و ترانزیستورهای دو قطبی باعث شد تا طراحان علاوه بر مجتمع سازی مدارات فرکانس بالا، بتوانند قابلیت کار در فرکانس‌های بالاتر را نیز داشته باشند. اما این تکنولوژی‌ها گران قیمت هستند [۱]. امروزه با پیشرفت تکنولوژی و نیاز بازار دیجیتال و نیاز بالقوه در مقیاس مجتمع سازی بالا باعث گرایش طراحان به سمت تکنولوژی CMOS شده و این تکنولوژی پیشرفت چشم گیری داشته است. قابلیت مجتمع سازی بالا و روند افزایش فرکانس قطع این تکنولوژی باعث شده تا طراحان مدارات فرکانس بالا امروزه بیشتر، از این تکنولوژی استفاده کنند. با استفاده از تکنولوژی سی ماس ۲ (CMOS) امروزه مدارات فرستنده و گیرنده بصورت تمام مجتمع و با قیمت کم تولید شود، که به این سبب امروزه تقاضا و استفاده از وسایل و سیستم های مخابراتی قابل حمل افزایش چشم گیری داشته است. در عین حال برای وسایل و سیستم های مخابراتی قابل حمل داشتن طول عمر باتری بالا بعنوان یک مسئله اساسی در این وسایل حائز اهمیت است لذا طراحان مدارات فرکانس بالا با این چالش مواجه اند که بتوانند مدارات بنحوی طراحی و تعبیه نمایند که تحت توان مصرفی کم خواسته های مداری لازم را برآورده کنند.

¹ Guglielmo Marconi

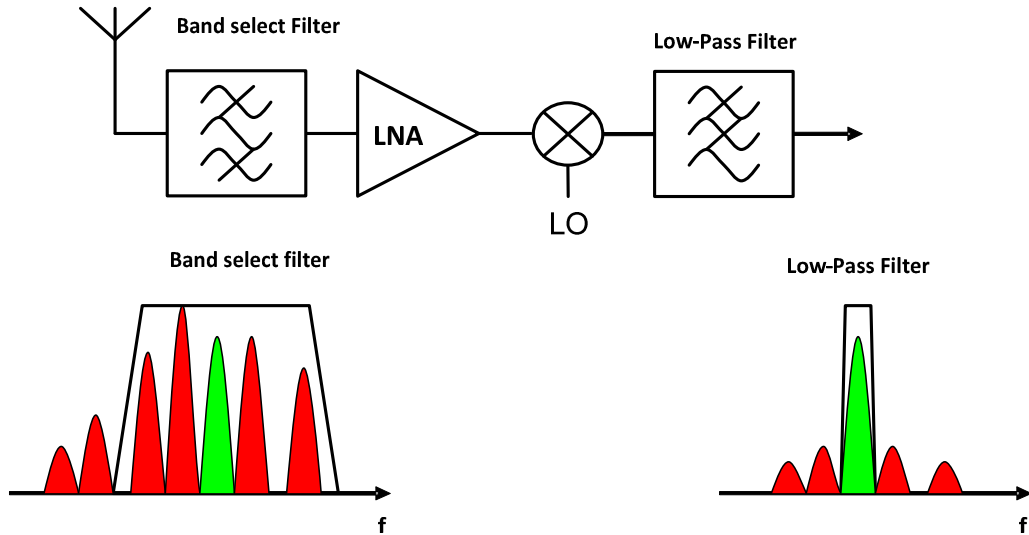
² Complementary Metal Oxide Semiconductor

شکل ۱-۱. ساختار گیرنده - فرستنده های قدیمی

در این راستا چالش ها هم در سطح معماری و هم در سطح مدار باید لحاظ شود. برای بر طرف کردن چالش ها انواع معماری برحسب کاربرد بوجود آمده و بهبود یافته اند که از معروف ترین این معماری ها می توان به معماری هترودین، معماری هومودین و معماری های حذف تصویر اشاره کرد. در این پایان نامه تمرکز اصلی برای معماری گیرنده هومودین ساده است. شکل ۱-۲، معماری گیرنده مدرن موسوم به گیرنده هومودین را نشان می دهد. در این گیرنده دو بلوک مهم وجود دارد: ۱- تقویت کننده کم نویز ۲- میکسر پایین آورنده ۲ که این دو مدار در بخش مدارات فرکانس بالا توان زیادی را مصرف می کنند. از تقویت کننده کم نویز، برای تقویت مناسب سیگنال داخل باند برای حداقل نمودن اثرات نویز حرارتی عناصر تشکیل دهنده تقویت کننده، و عدم عبور نویزهای خارج باند، و کاهش اثر نویز تولیدی توسط میکسر استفاده می شود. میکسر پایین آورنده سیگنالی دریافتی که دارای فرکانس بالای است را به سیگنالی در فرکانس باند پایه تبدیل می کند استفاده می شود.

1 Low Noise Amplifire
2 Down - conveter Mixer

شکل ۱-۲. معماری گیرنده همودین ساده

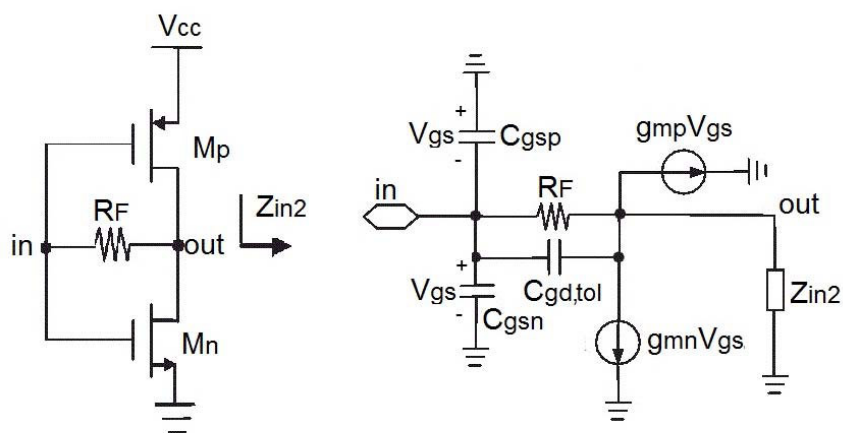
۲-۱. هدف از تحقیق و دستاوردهای آن

تقویت کننده کم نویز و میکسر پایین آورنده دو بلوک اساسی در معماری گیرنده‌ها هستند و مشخصات و کارایی سیستم بوسیله این دو بلوک تعیین و بیشترین توان در این دو بخش مصرف می‌گردد. از این رو در زمینه مدارات مجتمع فرکانس بالا تحقیقات زیادی در حال انجام است تا با روش‌ها بهینه سازی با مصرف توان کم در بخش‌های یاد شده مدارات، بتوانند کارایی و خواست‌های طرح را برآورده سازند. یکی از هدف این تحقیق هم ارائه راه حل‌های مناسب برای طراحی تقویت کننده کم نویز است که مصرف این مدار را کاهش دهد. دستاوردهای ناشی از این تحقیق را می‌توان بصورت زیر خلاصه نمود:

- جهت کاهش توان مصرفی تقویت کننده کم نویز، روشی ارائه شده است. برای کاهش توان مصرفی به بررسی اثرات ولتاژهای بایاس و پارامترهای ترانزیستور سی ماس روی پارامترهای نویز پرداخته شده است. روش‌های مختلف کاهش عدد نویز در تقویت کننده کم نویز بررسی شده و روابط آنها برای رسیدن عدد نویز کمینه ارائه گردیده است.
- مدارات تقویت کننده کم نویز در تکنولوژی سی ماس طراحی، شبیه سازی و ارزیابی مقایسه-ای ارائه شده است.

آنچه که در این نوع تقویت کننده‌ها بسیار مهم است گین ثابت و بالا می‌باشد. گین بالا تا حدودی به همراه نویز طبقات بعد در نظر گرفته می‌شود، زیرا از طرفی باید مصرف توان کم باشد و همچنین تطبیق

امپدانس ورودی و خروجی مناسبی را ایجاد کند. عدد نویز و خط‌سازنی نیز از پارامترهایی هستند که در هنگام طراحی در نظر گرفته می‌شوند لذا می‌بایست بین پارامترهای طراحی مصالحه برقرار کرد. یک تکنولوژی در تقویت‌کننده‌های باند وسیع برای کم کردن مصرف توان، استفاده مجدد از جریان می‌باشد. که باعث تقویت‌کنندگی زیاد شده و ترانزیستورها در این ساختار می‌توانند تحت شرایط ولتاژ تغذیه کم و جریان حالت اشباع، قرار گیرند همچنین آنها را می‌توان به منظور استفاده در باندهای فرکانسی مختلف طوری طراحی کرد که گین بالا و تقریباً ثابتی را ایجاد کنند. مدار مقاومتی استفاده مجدد از جریان در شکل ۱-۳ مشخص است.

شکل ۱-۳. مدار مقاومتی استفاده مجدد از جریان.

در این پایان‌نامه، یک تقویت‌کننده کم نویز باند وسیع در باند فرکانسی ۰/۸ GHz تا ۵/۶ GHz با کمک نرم افزار ADS ۱ در تکنولوژی ۰/۱۸ μm طراحی و شبیه‌سازی خواهد شد. سعی بر این است که بتوانیم در باند فرکانسی فوق گین توان را بیشتر از ۲۴ dB بدست آوریم و تا حد ممکن در تمام طول باند فرکانسی فوق گین بصورت ثابت بدست آید. افزایش گین تا مقدار ۲۴ dB به کمک توپولوژی سورس مشترک انجام خواهد شد. در این تقویت‌کننده از تکنیک Current Reuse^۲ استفاده خواهد شد و انتظار داریم که مقدار توان مصرفی کم و عدد نویز قابل قبولی را نسبت به کارهای گذشته داشته باشیم، که عدد نویز در تقویت‌کننده‌های باند وسیع معمولاً بیشتر از ۴ dB می‌باشد لذا مقدار عدد نویز مد نظر در این کار در زمان طراحی و محاسبه روابط کم تر از ۳ dB در نظر گرفته خواهد شد. در ضمن تطبیق امپدانس مناسبی را

^۱ADS

^۲Current Reuse

در خروجی باید داشته باشیم. طراحی Current Reuse به نحوی انجام خواهد شد تا بتوانیم تطبیق امپدانس زیر 10 dB را انتظار داشته باشیم. با فرض توان ورودی به آنتن برابر 25 dBm ، انتظار داریم که خط‌سازانی بهتر از 6 dBm باشد. چون باند فرکانسی فوق، باند مهمی است و می‌تواند برای کاربرد های بلوتوث و سیستم های گوشی های همراه مفید باشد لذا در حین طراحی در نظر می‌گیریم که توان مصرفی تقویت کننده باند وسیع مقداری کم تر از 6 mW را داشته باشد.

از آنجایی که بلوک اول در گیرنده‌های مخابراتی تاثیر بسیار زیادی در تمام سیستم خواهد داشت لذا طراحی بهینه، طبقه اول این گیرنده ها (که همان تقویت کننده کم نویز نام دارد) و شبیه سازی دارای اهمیت زیادی است. از طرفی موضوع مهمی که وجود دارد مساله باند کاری در این تقویت کننده و بلوک پیشانی است که به دلیل کاربرد زیاد تقویت کننده‌های باند وسیع و از طرفی اینکه تمام سیستم‌ها و طراحی های جدید در سطح دنیا توسط طراحان مربوط به این کلاس (باند وسیع) می‌باشد طراحی را به گونه ایی انجام خواهیم داد که تقویت کننده کم نویز بصورت باند وسیع باشد و به علت کاربردهای متنوع و مهم باند فرکانسی 0.18 GHz تا 5.6 GHz این باند فرکانسی در نظر گرفته شده است و کاربرد های سیستم بلوتوث و سیستم های تلفن همراه در نظر گرفته شده است. چون در سیستم گوشی های همراه توان مصرفی مساله مهم و جدی می‌باشد لذا توان مصرفی کم و نویز پایین اهمیت داشته، پس لازم است تا طراحی به گونه ایی صورت گیرد که تقویت کننده توان مصرفی پایین و نویز قابل قبولی را داشته باشد.

۱-۳. سازماندهی پایان نامه

این پایان نامه به صورت ذیل سازماندهی شده است، در فصل دوم مقدمه ای بر معماری های گیرنده و تعریف پارامترهای اصلی کارائی آنها پرداخته شده است. در فصل سوم مروری بر مقالات و در فصل چهارم بررسی چالش چند روش بهینه سازی نویز در تقویت کننده‌های کم نویز بررسی خواهد شد. در فصل پنجم به معرفی الگوریتم انبوه ذرات و کاربرد آن می‌پردازیم. در فصل ششم مروری بر مدل کردن نویز در شبکه دو قطبی خطی، بررسی منابع نویز در قطعات CMOS و نحوه استخراج و مدل کردن و آنها بر حسب شبکه های دو قطبی خطی، و تشریح ایده اصلی برای برطرف کردن چالش‌ها در روش‌های بررسی شده قبلی و طراحی مدار پیشنهادی معرفی خواهد شد. در فصل هفتم نتایج بدست آمده از مدار طراحی شده مورد بررسی قرار می‌گیرد و در پایان در فصل هشتم پیشنهادات برای کارهای آینده و مراجع معرفی خواهد شد.

فصل دوم:

معماری‌های گیرنده و تقویت‌کننده‌های کم‌نویز